

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА

Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з навчальної роботи

Когутюк О. В.

20 22 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО
НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ
(ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА)

підготовки бакалавра
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

2022 –2023 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Теорія та методика музичного навчання та виховання (Теорія та методика викладання музичного мистецтва)» для спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Мова навчання – українська

Розробники: кандидат педагогічних наук, старший викладач **Засипкіна Л.А.**;
кандидат педагогічних наук, старший викладач **Чорна Н.Б.**

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол № 1 від « 29» серпня 2022 року

Завідувач кафедри С. Худ

Іскра С.І.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено	Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 60		2-й
		Семестр III
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи – 2	Ступінь вищої освіти бакалавр	Аудиторні заняття 28 год.
		Лекції 6 год.
		Практичні заняття 16 год.
		Семінарські заняття 6 год.
		Лабораторні заняття 0 год.
		Індивідуальні заняття 0 год.
		Самостійна робота 32 год.
		Вид контролю: Залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми навчання – 47%/53%.

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліни музично-теоретичного та вокально-інструментального циклів, знання основ педагогіки, вікової педагогіки.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета: готувати випускника музично-педагогічного відділу педагогічного коледжу до успішної практичної діяльності вчителя музики загальноосвітньої школи (проведення уроків музики і позакласної музично-виховної роботи з школярами на належному професійному рівні).

2.2. Завдання курсу:

– озброїти студентів певною сумою знань про зміст, організацію, види, форми і методи музичного виховання та навчання; історію музичного виховання; (у відповідності з навчально-виховними вимогами до методики музичного виховання як предмету шкільного навчального плану);

– виробити у студентів початкові навички наукової праці, методологічного та методичного аналізу проблем музичного навчання та виховання молодших школярів;

– узагальнити передовий досвід у галузі методики шкільного музичного виховання та навчання, розкриваючи головні напрямки розвитку музичної педагогіки;

– підготувати до самостійного вивчення методичної літератури і матеріалів шкільної і позашкільної музично-педагогічної практики;

– дати основи методики аналізу музичного твору;

– сформувати потребу в правильному і допитливому підході до питань навчання і виховання дітей засобами музичного мистецтва.

2.3. Програмні компетентності дисципліни «Теорія та методика музичного навчання та виховання (Теорія та методика викладання музичного мистецтва)»

2.3.1. Загальні компетентності:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку вихованців, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується системністю і комплексністю організації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.
- ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 4. Здатність до аналізу та оцінки сучасних соціальних, освітньо-культурних процесів та явищ.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8. Здатність спілкуватися, вести дискусію державною мовою як усно, так і письмово, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах.
- ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.

2.3.2. Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови.
- ФК 2. Здатність розкривати системно-структурні зв'язки філософських, музикознавчих, музично-педагогічних, культурологічних, методичних понять.
- ФК 3. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину музичного заняття, навчального предмету Музичне мистецтво (Мистецтво),

структурування навчального матеріалу, проєктування та організації власної діяльності.

– ФК 4. Здатність демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні та організаційні уміння як учителя-керівника музичних колективів дитячої дошкільної, шкільної та позашкільної художньої творчості.

– ФК 5. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.

– ФК 6. Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту творів мистецтва.

– ФК 7. Здатність здійснювати добір методів і засобів діагностування, корекції особистісного і музичного (художнього) розвитку дітей дошкільного віку та учнів, педагогічного супроводу процесів соціалізації та професійного самовизначення художньо обдарованих учнів.

– ФК 8. Здатність формувати мистецько-творчі компетентності у дітей дошкільного віку та предметні (спеціальні) компетентності в учнів.

– ФК 9. Уміння свідомо обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності.

2.4. Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

– ПРЗ 2. Знати особливості розвитку європейської та вітчизняної музичної культури, педагогічні концепції музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку та школярів.

– ПРЗ 3. Знати сучасні теоретичні основи музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури.

– ПРЗ 4. Знати та розуміти специфіку використання методів, способів, форм музично-педагогічної та музично-інформаційної діяльності вчителя.

– ПРЗ 5. Дотримуватися системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей в освітній та організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.

– ПРЗ 6. Володіти комплексом знань музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва (музичного керівника), методами активізації мистецько-творчого розвитку учнів та дітей дошкільного віку, сприяти вихованню художньо обдарованої особистості.

– ПРЗ 8. Знати психолого-педагогічні аспекти навчання, виховання, розвитку дітей дошкільного віку та учнів, демонструвати критичне ставлення до світоглядних теорій у процесі розв'язання соціальних і мистецько-професійних завдань.

– ПРЗ 9. Реалізовувати державний стандарт і навчальні програми в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, позашкільних формах роботи.

вміти:

– ПРУ 1. Володіти сукупністю комунікативних, організаторських, гностичних, проєктувальних умінь, виявляти моральну та естетичну спрямованість з метою утвердження ідеалів Добра і Краси в фаховій діяльності вчителя та музичного керівника.

– ПРУ 5. Володіти елементами логічного й образного мислення, мати здатність до аналізу і синтезу, виділення головного в освітній та організаційній діяльності вчителя та музичного керівника.

– ПРУ 7. Мати навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).

– ПРУ 9. Застосовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології для забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти та закладах позашкільної освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ПИТАННЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ТЕМА 1. Музичне виховання як засіб гармонійного розвитку особистості

Музика і всебічний розвиток дитини. Особливості музичного розвитку молодших школярів. Зміст, завдання, закономірності курсу «Теорія та методика музичного навчання та виховання (Теорія та методика викладання музичного мистецтва)». Основні принципи методики музичного виховання в умовах розбудови української держави. Зв'язок методики музичного виховання в ЗЗСО з іншими дисциплінами. Етапи і напрямки музичного виховання.

ТЕМА 2. Система розвитку музичних здібностей

Поняття музикальності. Основна ознака та структура музикальності. Поняття музичних здібностей. Види музичних здібностей: особливості формування ладового чуття; особливості формування музично-ритмічного чуття; розвиток у школярів музично-слухових уявлень; формування чуття цілого, форми. Види музичних здібностей залежно від конкретної музичної діяльності. Діагностика музичних здібностей дітей молодшого шкільного віку.

ТЕМА 3. Урок музичного мистецтва в ЗЗСО та його специфічні ознаки

Урок – основна форма організації музичного навчання та виховання в закладах загальної середньої освіти. Особливості проведення уроків музики.

Загальні та виховні особливості уроків музики. Види музичної діяльності на уроці музики. Комплексний підхід до уроку музики.

Підготовка вчителя до уроків музики. Типи уроків музики. Нетрадиційні форми проведення уроків музики. Структура уроку музики та його цілісність при використанні різних форм роботи. Загальнодидактичні та специфічні методи музичного виховання і навчання. Прийоми педагогічного контролю на уроці музики. Оцінювання знань, умінь і навичок на уроці музики. Погляди В. Сухомлинського, Ш. Амонашвілі, вчителів музичного мистецтва на педагогічну оцінку. Кабінет музики. Сучасні програми з музики та їх зміст.

ТЕМА 4. Професійні вимоги до вчителя музики В загальноосвітній школі

Роль вчителя музичного мистецтва в музично-естетичному вихованні учнів. Вимоги до вчителя музики. Напрямки діяльності вчителя музики.

Змістовий модуль 2. СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТОК МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ в ЗЗСО

ТЕМА 5. Завдання і сучасні концепції в галузі музичного виховання школярів

Концепції музично-естетичного виховання школярів ХХ ст.

Музично-освітня система Еміля Жака Далькроза.

Музично-освітня система Карла Орфа.

Музично-педагогічна концепція Золтана Кодая.

ТЕМА 6. Становлення та розвиток музичної освіти в Україні. Музична освіта в Україні в ХІХ ст.

Музичне виховання у давнину. Становлення і розвиток музичної освіти в Україні: слов'янські держави, України-Руси, Поділля. Музичне виховання в Києво-Могилянській академії. Внесок українських композиторів в розвиток системи національного музичного виховання: педагогічні ідеї М. Леонтовича, М.В. Лисенка, К.Г. Стеценка, Я. Степового, В.Верховинця, П. Козицького,

Л.Ревуцького, С. Людкевича, Ф. Колесси, В. Соркальського, С. Воробкевича, А. Казбирюка, Д. Січинського, А. Вахнянина. Системи музичного виховання в зарубіжних країнах: Угорщина, Німеччина, Болгарія, Японія, Англія, США.

Змістовий модуль 3. ВИДИ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

ТЕМА 7. Слухання музики

Музичне сприймання як основа музичної культури молодших школярів. Виховні та освітні завдання слухання музики. Художньо-педагогічний аналіз твору. Основні етапи слухання музики. Методи аналізу музичних творів.

ТЕМА 8. Хоровий спів в ЗЗСО

Значення хорового співу. Характеристика дитячого голосу, його становлення. Особливості розвитку голосу хлопчиків. Діапазони дитячих голосів. Охорона дитячого голосу. Вимоги до добору пісенного репертуару. Вокально-хорові навички. Характеристика співацьких та хорових навичок. Значення та типи вокально-хорових вправ. Методика роботи з фальшиво співаючими дітьми. Спів без супроводу. Методи роботи над двоголосним (багатоголосним) твором. Етапи розучування пісні. Підготовка вчителя до розучування пісні. Методика комплексного музично-співочого виховання дітей (система Д. Огороднова).

ТЕМА 9. Організація дитячого хорового колективу в ззсо

Актуальні проблеми організації дитячого хорового колективу в початковій школі. Організація хору в ЗЗСО. Методика вокально-хорової роботи із хором хлопчиків. Розспівування в молодшому хорі. Види вправ, для розспівування. Практична робота з дитячим хором. Масові форми хорової діяльності у школі.

ТЕМА 10. Музична грамота

Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності на уроках музики. Значення та мета навчання музичної грамоти молодших школярів. Завдання навчання музичної грамоти молодших школярів. Педагогічні основи викладання музичної грамоти. Основні напрямки навчання музичної грамоти в початковій школі. Вивчення засобів музичної виразності. Робота з музично-ритмічною вправою. Досвід викладання музики в початкових класах ЗЗСО методом ладової сольмізації З. Жофчака (вчитель ЗОШ № 2 м. Ужгород).

ТЕМА 11. Гра на дитячих музичних інструментах

Значення гри на дитячих музичних інструментах. Мета та завдання гри на дитячих музичних інструментах. Вміння та навички, якими повинні оволодіти школярі у процесі гри на ДМІ. Класифікація дитячих музичних інструментів. Технічні прийоми гри на дитячих музичних інструментах. Форми роботи навчанню школярів гри на ДМІ. Методичні рекомендації щодо організації оркестру (ансамблю) дитячих музичних інструментів. Методична система К.Орфа. Аналіз програми з розділу «гра на ДМІ».

ТЕМА 12. Музично-ритмічні рухи

Значення музично-ритмічної діяльності для всебічного розвитку молодших школярів. Завдання музично-ритмічної діяльності. Види музично-ритмічних рухів. Етапи розучування музично-ритмічних рухів. Музично-ритмічні вправи, спрямовані на формування уявлень молодших школярів про засоби музичної виразності. Використання фізкульт хвилинок на уроках музики.

ТЕМА 13. Творча діяльність учнів на уроці музичного мистецтва

Значення музично-творчої діяльності школярів на уроках музики. Чинники, що спонукають школярів до творчості. Напрямки учнівської творчості. Класифікація музично-творчих завдань. Методика розвитку творчих здібностей молодших школярів в процесі використання театралізованих ігор на

уроках музики. Запровадження інформаційних технологій на уроках музики як засіб творчого розвитку школярів.

ТЕМА 14. Музично-дидактичні ігри

Значення музично-дидактичних ігор для музичного розвитку молодших школярів. Види музично-дидактичних ігор. Педагогічні умови використання музично-дидактичних ігор. Методика організації музично-ігрової діяльності на уроці музики: використання музично-дидактичних ігор в процесі співу; використання музично-дидактичних ігор в процесі слухання музики; використання музично-дидактичних ігор в процесі музично-ритмічних рухів; використання музично-дидактичних ігор в процесі навчання музичної грамоти. Використання українських народних музичних ігор у роботі з молодшими школярами.

ТЕМА 15. Види музичної діяльності

Теоретичні аспекти використання різних видів музичної діяльності на уроках музики. Презентація мікровиступів на тему: *«Видатні педагоги музиканти про використання різних видів музичної діяльності на уроках музики»*. Презентація та аналіз першоджерел з проблем використання різних видів музичної діяльності на уроках музики в загальноосвітній школі, зокрема: В. Верховинця «Весняночка», О. Ростовського «Педагогіка музичного сприймання Ю.Поплавської «Методика навчання музичної грамоти в початковій школі», Л. Хлебнікової «Методика хорового співу в початковій школі» та ін.

Змістовий модуль 4. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ТЕМА 16. Методика проведення уроку музичного мистецтва в початковій школі. Методика проведення уроку музичного мистецтва в старшій школі

Психолого-педагогічна характеристика учнів початкової та старшої школи. Зміст та тематична побудова програми «Музичне мистецтво» в початкових та старших класах. Вимоги до учнів першого – восьмого класів з різних видів музичної діяльності. Основні завдання в галузі сприймання музики, хорового співу, музичної грамоти.

ТЕМА 17. Планування і облік результатів музичного виховання

Значення планування музичної роботи в ЗЗСО. Види планування. Планування уроків музичного мистецтва в загальному плані роботи школи.

ТЕМА 18. Музичне виховання в позакласний час

Значення позакласної музичної роботи в школі. Форми позакласної музичної роботи в школі: характеристика індивідуальних форм позакласної музичної роботи; гурткові форми позакласної музичної роботи в школі; колективні та масові форми позакласної музичної роботи в школі.

Шкільні свята та дозвілля, їх тематика. Стисла характеристика програми з позакласної музичної роботи в школі. Постановка музичної казки та дитячої опери з молодшими школярами. Позашкільне музичне виховання. Види позашкільних навчально-виховних закладів.

ТЕМА 19. Використання інноваційних технологій та методів навчання на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО

Нові педагогічні технології в галузі музичного виховання, огляд періодичної музично-педагогічної літератури та першоджерел. Використання (ІКТ) інформаційних комп'ютерних технологій (програм) на уроках музики. Використання інноваційних мультимедійних технологій (програм) навчання на уроках музичного мистецтва.

Презентація мікрОВиступів на тему «Використання (ІКТ) інформаційних комп'ютерних технологій (програм) на уроках музики».

Презентація (проведення) фрагментів уроку музики з використанням інноваційних технологій навчання.

Презентація та аналіз відеофрагментів уроку музики з використанням інноваційних технологій навчання.

5. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва модуля і теми	Обсяг годин						
		За робочою програмою						
		Всього	З них		лекції	З них		
			ауди-торних	самостійних		се м.	ла б	пра кт
МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ								
	<i>Змістовий модуль 1. Основні питання музичного виховання в ЗЗСО</i>	16	8	8	4	4		-
Тема 1.	Музично-естетичне виховання як одна із сторін виховання школярів	4	2	2	2	-	-	-
Тема 2.	Система розвитку музичних здібностей	4	2	2	-	2	-	-
Тема 3.	Урок музичного мистецтва в ЗЗСО та його специфічні ознаки	4	2	2		2		-
Тема 4.	Професійні вимоги до вчителя музики в ЗЗСО	4	2	2	2	-	-	-
	<i>Змістовий модуль 2 Становлення й розвиток музичного виховання в ЗЗСО</i>	6	2	4	-	2	-	
Тема 5.	Концепції музично-естетичного виховання (короткий огляд історії розвитку музичного виховання)	3	1	2		1	-	-
Тема 6.	Становлення та розвиток музичної освіти в Україні. Музична освіта на Україні в XIX ст.	3	1	2		1	-	

	<i>Змістовий модуль 3. Види музичної діяльності школярів на уроках музичного мистецтва</i>	24	12	12				12
Тема 7.	Слухання музики як основа розвитку музичної культури школярів	4	2	2		-		2
Тема 8.	Хоровий спів як вид діяльності на уроках музичного мистецтва	4	2	2		-		2
Тема 9.	Музична грамота	4	2	2		-	-	2
Тема 10.	Гра на дитячих музичних інструментах	4	2	2		-	-	2
Тема 11.	Музично-ритмічні рухи	4	2	1		-	-	2
Тема 12.	Музична творчість. Музично-дидактичні ігри	4	2	1		-	-	2
Тема 13.	Види музичної діяльності (узагальнення)			2	-	-	-	-
	<i>Змістовий модуль 4. Форми організації музичного виховання школярів</i>	14	6	8		6	-	-
Тема 14.	Методика проведення уроків музичного мистецтва в початковій школі. Методика проведення уроків музичного мистецтва в старшій школі	2		2		-	-	
Тема 15.	Планування та облік результатів музичного виховання	4	2	2		2	-	-
Тема 16.	Позакласна музична робота в школі	4	2	2		2	-	-
Тема 17.	Використання інноваційних технологій та методів навчання на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО	4	2	2		2	-	-
	Всього	60	28	32	26	10	6	16

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Музично-естетичне виховання як одна із сторін виховання школярів	2
2.	Професійні вимоги до вчителя музичного мистецтва в загальноосвітній школі	2
Разом		4

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система розвитку музичних здібностей школярів	2
2.	Урок музичного мистецтва в загальноосвітній школі та його специфічні ознаки	2
3	Концепції музично-естетичного виховання (короткий огляд історії розвитку музичного виховання)	1
4	Становлення та розвиток музичної освіти в Україні. Музична освіта на Україні в XIX ст.	1
3.	Позакласне та позашкільне музичне виховання школярів	2
4.	Планування музичної роботи в школі	2
4.	Використання інноваційних технологій та методів навчання на уроках музичного мистецтва в загальноосвітній школі	2
Разом		12

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Слухання музики	2
2.	Хоровий спів як вид діяльності на уроках музики	2
3.	Музична грамота	2
4.	Гра на дитячих музичних інструментах як один із видів музичної діяльності у школі I ступеня	2
5.	Музично-ритмічні рухи один із видів музичної діяльності у початковій школі	2
6.	Творча діяльність школярів на уроках музики. Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку музичних здібностей молодших школярів	2
Разом		12

8. Теми індивідуальних занять (навчальним планом не передбачено)

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Музично-естетичне виховання як одна із сторін виховання школярів	2
2.	Система розвитку музичних здібностей школярів	2
3.	Урок музичного мистецтва в ЗЗСО та його специфічні ознаки	2
4.	Професійні вимоги до вчителя музичного мистецтва в загальноосвітній школі	2
5.	Концепції музично-естетичного виховання (короткий огляд	2

	історії розвитку музичного виховання)	
6.	Становлення та розвиток музичної освіти в Україні. Музична освіта на Україні в XIX ст.	2
7.	Музичне сприймання як основа музичної культури молодших школярів	2
8.	Хоровий спів як вид діяльності на уроках музики	2
9.	Музична грамота	2
10.	Гра на дитячих музичних інструментах як один із видів музичної діяльності у школі I ступеня	2
11.	Музично-ритмічні рухи один із видів музичної діяльності у початковій школі	1
12.	Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку музичних здібностей молодших школярів. Творча діяльність школярів на уроках музики	1
13.	Види музичної діяльності	2
14.	Методика проведення уроків музичного мистецтва в початковій школі.. Методика проведення уроків музичного мистецтва в старшій школі.	2
15.	Планування музичної роботи в школі.	2
16.	Позакласне та позашкільне музичне виховання школярів	2
17.	Використання інноваційних технологій та методів навчання на уроках музичного мистецтва в загальноосвітній школі	2
Разом		32

10. Індивідуальні завдання

Тема: Музично-естетичне виховання як одна із сторін виховання школярів

- Законспектувати вислови видатних педагогів – музикантів про значення музики у всебічному розвитку школяра.
- Написати твір на тему: «Значення музики у моєму житті».
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, напишіть реферативне повідомлення про науково-методичні погляди відомих педагогів, психологів.
- Ознайомтесь з працями відомих педагогів, законспектуйте основні положення праць та підготуйте до їх аналізу .

Тема: Система розвитку музичних здібностей школярів

- Скласти структурно-логічну схему «Структура здібностей до музичної діяльності».

- Підготувати мікрровиступ на тему: «Особливості розвитку музичних здібностей у першокласників».
- Аналізуйте першоджерела з проблем формування системи розвитку музичних здібностей, законспектуйте основні положення праць та підготуйте до аналізу їх основних положень.

Тема: Урок музичного мистецтва в ЗОШ та його специфічні ознаки

- Ознайомтесь з методичним посібником О. Гумлінської «Уроки музики в загальноосвітній школі», визначте особливості формулювання учителем завдань уроку та використання навчального матеріалу на уроках музики.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Особливості використання комп'ютерних програм на уроках музики»
- Напишіть план-конспект нетрадиційного уроку музики та підготуйте до проведення його із групою сокурсників.
- Складіть міні-презентацію на тему: «Мій кабінет музики».
- Знайти відеофрагмент нетрадиційних форм проведення уроків музики.
- Підготувати мікрровиступ на тему: «Використання інноваційних технологій навчання на уроках музики».
- Підготувати план-конспект нетрадиційних уроків музики та підготуватись до проведення його фрагментів з однокласниками

Тема: Професійні вимоги до вчителя музики в загальноосвітній школі

- Напишіть міні-твір на тему «Мій ідеал вчителя музики»
- Складіть професіограму вчителя музики; опорно-логічну схему «Напрямки діяльності вчителя музики»

Тема: Концепції музично-естетичного виховання (короткий огляд історії розвитку музичного виховання)

- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Науково-методичні погляди відомого науковця (наприклад Б.Л. Яворського)».

Тема: Становлення та розвиток музичної освіти в Україні. Музична освіта на Україні в ХІХ ст.

- Написати анотацію на підручник, методичний посібник, зошит – посібник з музики.
- Написати детальну характеристику програми з музики О. Ростовського.
- Складіть опорно-логічну схему «Порівняльна характеристика музично-педагогічних систем К.Орфа, З. Кодая, Е. Ж. Далькроза».

Тема: Музичне сприймання як основа музичної культури молодших школярів

- Опрацюйте програму з музики О.Ростовського з розділу «слухання музики»; визначте музичний репертуар програми з даного розділу.
- Ознайомтесь з працею Н. Гродзенської «Школярі слухають музику», О. Ростовського «Педагогіка музичного сприймання» та визначте актуальні проблеми музичного сприймання; підготуйте до аналізу уривків праць.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Особливості сприймання школярами класичної української музики як чинник розвитку музичного слуху школярів», «Шацька про методичні та методологічні проблеми розвитку музичного сприймання молодших школярів».
- Складіть фрагмент уроку «слухання музики».

Тема: Хоровий спів як вид діяльності на уроках музики

- Опрацюйте програму з музики О.Ростовського з розділу «спів»; визначте музичний репертуар програми з даного розділу.
- Складіть фрагмент уроку з розділу «спів» (1,3 етапи).

Тема: Організація дитячого хорового колективу в початковій школі

- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Видатні хорові колективи Вінницької області», «Актуальні проблеми організації дитячого хорового колективу: реалії та перспективи», «Специфіка роботи з хором хлопчиків».
- Підберіть вправи для розспівування з молодшим хором.
- Складіть план-конспект хорового заняття та підготуйте до його проведення з однокласниками

Тема: Музична грамота

- Опрацюйте програму з музики О.Ростовського щодо використання елементів музичної грамоти.

- Ознайомтесь з працею Ю. Поплавської «Методика навчання музичної грамоти в початковій школі» та визначте актуальні проблеми використання музичної грамоти та підготуйте до аналізу уривків праці.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Особливості ознайомлення з елементами музичної грамоти у школі, що я навчалась».
- Складіть фрагмент уроку «музична грамота» (тема на вибір студента), підготуйте до проведення його із групою сокурсників.
- Виготовити нотний матеріал з використанням методу відносної сольмізації.

Тема: Гра на дитячих музичних інструментах як один із видів музичної діяльності у школі I ступеня.

- Опрацюйте програму з музики О.Ростовського щодо використання гри на ДМІ.
- Ознайомтесь з музично-педагогічною системою К. Орфа та визначте актуальні проблеми її використання у сучасній загальноосвітній школі, підготуйте до аналізу основних положень педагогічної концепції.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Особливості використання дитячих музичних інструментів у школі, що я навчалась. »
- Складіть фрагмент уроку музики з використанням дитячих музичних інструментів та підготуйте до проведення його із групою сокурсників.
- Складіть партитуру для ансамблю дитячих музичних інструментів та підготуйте до розучування її із групою сокурсників.

Тема: Музично-ритмічні рухи один із видів музичної діяльності у початковій школі

- Опрацюйте програму з музики О.Ростовського з розділу «музично-ритмічна діяльність».
- Ознайомтесь з працею В. Верховинця «Весняночка», визначте актуальні проблеми особливостей використання музично-ритмічної діяльності та видів музичних ігор за В.Верховинцем, підготуйте до аналізу уривків праць.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікрровиступ на тему: «Видатні танцювальні колективи мого села (району).
- Складіть фрагмент уроку «музично-ритмічна діяльність»,

- підготуйте музично-ритмічні вправи, спрямовані на формування уявлень молодших школярів про один із засобів музичної виразності, підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників.
- Підберіть фізкультхвилинки для молодших школярів, визначте мету їх проведення на уроці музики.
- Підготуйте характерний танець

Тема: Творча діяльність школярів на уроках музики

- Ознайомтесь з працею Артемова Л.В. «Театр і гра», визначте особливості використання у загальноосвітній школі театралізованих ігор та підготуйтеся до аналізу основних положень.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікровиступ на тему: «Особливості використання різних видів музично-творчих завдань на уроках музики в початковій школі»
- Складіть фрагмент уроку з використанням декількох музично-творчих завдань, театралізованих ігор (музично-творчі завдання, вид театралізованої гри на вибір студента) та підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників.
- Користуючись Інтернетом знайдіть відеоряд (використання учителями музично-творчих завдань та театралізованих ігор на уроках музики та позаурочний час). Підготуйтеся до представлення відеоряду

Тема: Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку музичних здібностей молодших школярів

- Ознайомтесь з працею В. Верховинця «Весняночка», проаналізуйте переваги музично-ігрового матеріалу В. Верховинця, визначте особливості його використання у загальноосвітній школі, підготуйтеся до аналізу основних положень.
- Користуючись музичними хрестоматіями, довідниками, інтернетом, посібниками, розповідями родини підготуйте мікровиступ на тему: «Особливості керування процесом музично-ігрової діяльності школярів».
- Складіть фрагмент уроку з використанням декількох музично-дидактичних ігор (музично-дидактичні ігри на вибір студентів) та підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників.
- Користуючись Інтернетом знайдіть відеоряд (використання учителями музично-дидактичних ігор на уроках та позаурочний час). Підготуйтеся до представлення відеоряду

Тема: Види музичної діяльності

- Проаналізувати першоджерела з проблем використання різних видів музичної діяльності на уроках музики в загальноосвітній школі, зокрема: В. Верховинця «Весняночка», Н. Гродзенської «Школярі слухають музику», О. Ростовського «Педагогіка музичного сприймання», Н. Вітлугіної «Музичний розвиток дитини», Ю. Поплавської. «Методика навчання музичної грамоти в початковій школі», Л. Хлебнікової. «Методика хорового співу в початковій школі» та ін.
- Підготувати фрагментів уроків з використанням різних видів музичної діяльності /вид музичної діяльності, тема уроку на вибір студента.
- Підготувати відеоматеріали: фрагмент уроку, позакласна музична робота з використанням різних видів музичної діяльності

Тема : Методика проведення уроку музики в першому класі

- Аналіз програми «Музика» (перший, другий клас) – зміст програми, її тематична побудова

Тема : Методика проведення уроку музики в другому класі

- Скласти опорно-логічну схему (порівняльну таблицю) «Порівняльна характеристика загальних рис музичного розвитку учнів першого та другого класів».
- Користуючись Інтернетом знайдіть відеоряд у року музики (1, 2 класи) та підготуйтеся до представлення відеоряду
- Складіть план-конспект уроку музики (1, 2 класи) та підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників

Тема : Методика проведення уроку музики в третьому (четвертому) класі

- Аналіз програми “Музика” (третій, четвертий клас) – зміст програми, її тематична побудова.
- Скласти опорно-логічну схему (порівняльну таблицю) «Порівняльна характеристика загальних рис музичного розвитку учнів третього та четвертого класів».
- Користуючись Інтернетом знайдіть відеоряд у року музики (3, 4 класи) та підготуйтеся до представлення відеоряду
- Складіть план-конспект уроку музики (3, 4 класи) та підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників.

Тема : Методика проведення уроку музики в п'ятому (шостому) класі

- Аналіз програми “Музика” (п'ятий, шостий клас) – зміст програми, її тематична побудова.
- Скласти опорно-логічну схему (порівняльну таблицю) «Порівняльна характеристика загальних рис музичного розвитку учнів п'ятого та шостого класів».

- Користуючись Інтернетом знайдіть відеоряд у року музики (5, 6 класи) та підготуйтеся до представлення відеоряду
- Складіть план-конспект уроку музики (5, 6 класи) та підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників.

Тема : Методика проведення уроку музики в сьомому (восьмому) класі

- Аналіз програми “Музика” (сьомий, восьмий клас) – зміст програми, її тематична побудова.
- Скласти опорно-логічну схему (порівняльну таблицю) «Порівняльна характеристика загальних рис музичного розвитку учнів сьомого та восьмого класів».
- Користуючись Інтернетом знайдіть відеоряд у року музики (7, 8 класи) та підготуйтеся до представлення відеоряду
- Складіть план-конспект уроку музики (7, 8 класи) та підготуйтеся до проведення його із групою сокурсників.

Тема : Планування музичної роботи в школі. Позакласне та позашкільне музичне виховання школярів

- Підготувати мікровиступів на тему: «В.М. Шацька про роль позакласної музично-естетичної роботи із школярами».
- Підготувати фрагмент позакласного музичного заняття (музичної казки, дитячої опери, шкільного свята).
- Підготувати відеофрагмент позакласного музичного заняття (музичної казки, дитячої опери, шкільного свята).

Тема: Уроки художньої культури

- Проаналізувати підручники, посібники з музики, зміст навчального матеріалу, тематику програми «Художня культура».
- На основі аналізу підручників, посібників з музики, змісту навчального матеріалу, тематики програми «Художня культура» складіть вдома план-конспект уроку художньої культури (тема на вибір студента) та підготуйтеся до проведення його фрагментів на занятті із групою однокласників.

12.Методи та технології навчання

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз

**13.Критерії та засоби оцінювання результатів навчання:
Шкала оцінювання сто балова, ЕКТС, розширена**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕКТС	Оцінка за розширеною шкалою
90-100	A	ВІДМІННО
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-81	C	ДОБРЕ
64-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
60-63	E	ДОСТАТНЬО
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання ЗУН студентів з дисципліни «**Методика музичного виховання в загальноосвітній школі**» відбувається за 100 бальною шкалою (усний та письмовий або модульний контроль).

90 – 100 (A) балів виставляється за відповідь студента, що містить глибокі теоретичні знання з поставленого питання, відповідь аргументована з наведенням прикладів, спостерігається послідовність, системність та логічність побудови суджень. Студент вживає у мовленні наукову термінологію. Рівень практичного вирішення задач і ситуацій високий і обґрунтований, підтверджений теоретичними знаннями. Відповідь свідчить про високий рівень сформованості знань, умінь та навичок. Під час підготовки до відповіді студент використовував додаткову рекомендовану літературу. Рівень відтворення матеріалу науково-дослідницького характеру.

82-89 (B) балів виставляється студенту, коли він добре орієнтується у матеріалі теми, може висловити свою думку, але за браком деяких знань плутається у поняттях, а тому відповідь не аргументована достатньою кількістю прикладів, при підготовці студент орієнтується лише на лекційний матеріал або з підручника, сформовані навички рішення задач і ситуацій на середньому рівні складності, наукова термінологія вживається студентом свідомо і послідовно. Відтворення матеріалу творче і частково – пошукове.

75-81 (C) балів виставляється студенту за знання основних термінів по темі, володіння основними поняттями та їх вживання у ході характеристики задачі або ситуації, але навчальні ситуації більшості вирішуються на інтуїтивному рівні, аніж підкріплені практичними навичками. Студент володіє матеріалом у повному обсязі, але без належного глибокого опрацювання. Відтворення матеріалу частково – пошукове.

64-74 (D) - знання студента формуються лише на теоретичному рівні розуміння, без свідомого застосування знань на практиці, рішення задач та ситуацій носять декларативний характер без належної аргументації. Відтворення матеріалу репродуктивне.

60-63 (E) – студент в більшості питань не може дати відповіді, але в основних поняття розбирається і називає їх свідомо, вживає наукову термінологію, але не співвідносить її з реальними життєвими прикладами, рівень сформованості умінь та навичок на низькому рівні, відтворення матеріалу відбувається суто на репродуктивному рівні, вирішення задач і ситуацій без відриву від алгоритму.

35-59 (FX) – студент не може дати жодної аргументованої відповіді, постійно плутає поняття і зовсім не може вирішити задачі або ситуації, навіть за алгоритмом. Відсутній взаємозв'язок між планом вираження і планом змісту. Відтворення матеріалу не відбувається навіть на репродуктивному рівні. Студент потребує додаткової підготовки за темою.

1-34 (F) – студент не знайомий з базовими поняттями дисципліни, не може виділити об'єкт та предмет обговорення, відсутність практичних умінь та навичок. Студент потребує повторне проходження курсу.

ПРИМІТКА:

1. На підсумковий (семестровий) контроль - залік, екзамен – рішенням кафедри відводиться від 20 до 30 балів.
2. Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, у тому числі й індивідуальні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується у формах: усного і письмового опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів на інше.

Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами.

Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожен форму визначаються та затверджуються на засіданні кафедри (наприклад, усна відповідь на теоретичне питання 1-3 б.)

Приклад заповнення таблиці розподілу балів, які отримують студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни з видом підсумкового контролю «Іспит».

14. Розподіл балів, які отримують студенти

Семестр III (28 годин)

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА			Підсумкова контроль	Загальна кількість балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3		

T1		T2		T3		T4		Контрольна робота	T5		T6		Контрольна робота	T7		T8		T9		Контрольна робота		
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
2	2	2	2	2	2	2	2	5	1	2	1	2	5	2	2	2	2	2	2	5	-	100

Семестр III (28 годин)

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																				Підсумкова контроль контроль (балів)	Загальна кількість балів
ЗМ 3										ЗМ 4											
T10		T11		T12		T13		Контрольна робота	T14		T15		Контрольна робота	T16		T17		Контрольна робота			
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.				Ауд.
2	2	2	1	2	1	-	2	5	-	2	2	2	5	2	2	2	2	5	-	100	

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																							Підсумковий контроль	Сума	
ЗМ 1						ЗМ 2			ЗМ 3							ЗМ 4									
Кількість балів за змістовні модулі та модульні контроль	17						12			37							24							10	100
	Лекція	Семін.	Семінар	Лекція	СРС, індз	МКР	Семінар	СРС, індз	МКР	Практ.	Практ	Практ.	Практ.	Практ.	Практ.	СРС, індз	МКР	Семінар	Семінар	Семінар	СРС, індз	МКР	Злік		
Кількість балів за види роботи	-	5	5	-	2	5	5	2	5	5	5	5	5	5	5	2	5	5	6	6	2	5	10	100	

15.Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни: робоча навчальна програма; навчальні посібники; опорні конспекти лекцій; методичні матеріали до проведення семінарських, практичних, лабораторних робіт, збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; дидактичний матеріал до практичних занять; фонотека програмних творів та ін.
2. Аудіозаписи та відеозаписи, комп'ютерні програми навчальної дисципліни.
3. Музичні інструменти, дитячі музичні інструменти.
4. Нотний матеріал.
5. Демонстраційний та роздатковий наочний матеріал, тематична наочність.

16.Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Ветлугіна Н. А. Методика музичного виховання в дитячому садку: підручник / Н.А. Ветлугіна . – К.: Музична Україна, 1996. – 271 с.
2. Дитина. програма виховання і навчання дітей від двох до семи років [Текст]. – 3-тє вид., доопрац. та доп. – К.: 2012. – 490с.
3. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: збірник методичних матеріалів / Упор. І.А. Романюк. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 104 с.
4. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посібник / О.М.Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 248с
5. Нечай С. Музика розвиває, виховує, оздоровлює : навч.-метод. посіб. / С. Нечай. – К.: Світич, 2012. – 144 с.
6. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі: навч.-метод. посібник / О.Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга . – Богдан.–2000.
7. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у старшій школі: навч.-метод. Посібник / О.Я.Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга. –Богдан. – 2000.
8. Шоломович С. Методика музичного виховання в дитячому садку: підручник / С.Шоломович. – К.: Музична Україна, 2000. – 246 с.

Додаткова література:

1. Олексюк О.М.; Ткач М.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посібник / О. Олексюк, М.Ткач. – К.: Знання України, 2004. – 264 с.
2. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва / Г.М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 176 с.

Інші інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О.
Сухомлинського www.dnrb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws>